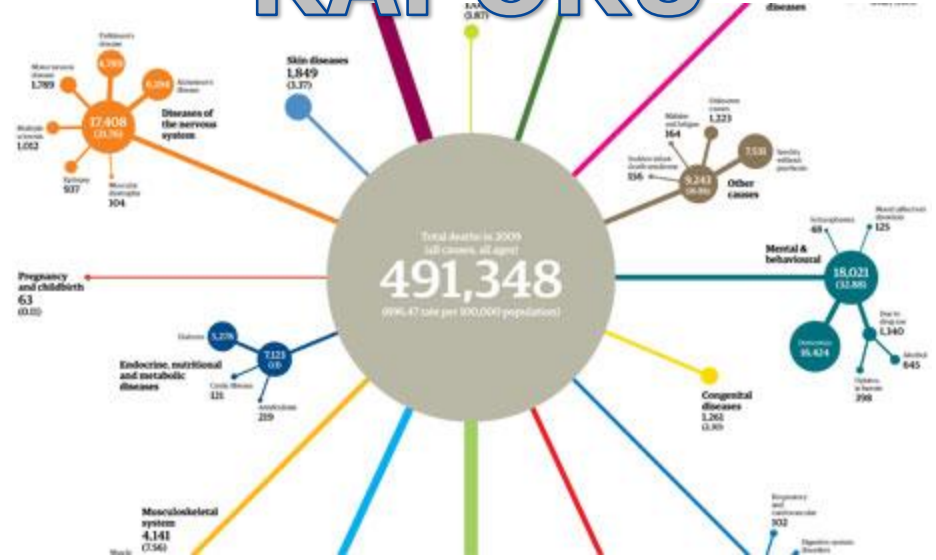

KARACADAĞ
KALKINMA AJANSI • DEVELOPMENT AGENCY

EKONOMİK GÖRÜNÜM RAPORU

EKİM 2011 SAYI-16

Hazırlayan: Hamit BİRTANE
Uzman

Bu Rapor Karacadağ Kalkınma Ajansı tarafından, Türkiye ve TRC2 (Diyarbakır, Şanlıurfa) Bölgesi güncel ekonomik gelişmelerinin bölge aktörlerince takip edilebilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Her hakkı saklıdır.©

TÜRKİYE'DEKİ EKONOMİK GELİŞMELER

TÜKETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ - EYLÜL 2011

❑ TÜFE’de aylık değişim % 0,75 olarak gerçekleşti.

- 2011 yılı Eylül ayında 2003 Temel Yıllı Tüketici Fiyatları Endeksi’nde bir önceki aya göre % 0,75, bir önceki yılın Aralık ayına göre % 4,53, bir önceki yılın aynı ayına göre % 6,15 ve on iki aylık ortalamalara göre % 6,00 artış gerçekleşmiştir.

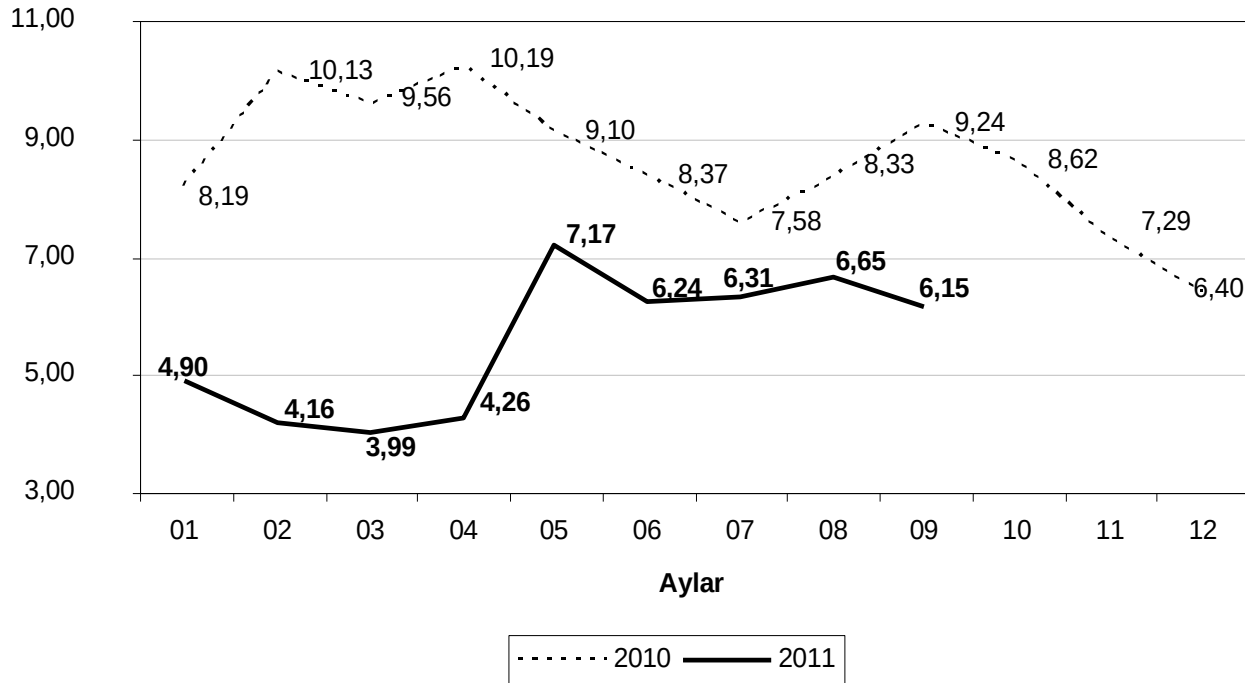
▪ Bir önceki yılın aynı ayına göre TÜFE’de en yüksek artış % 20,19 ile çeşitli mal ve hizmetler grubunda gerçekleşmiştir.

- ulaştırma (% 14,10),
- ev eşyası (% 8,61),
- lokanta ve oteller (% 8,36),
- giyim ve ayakkabı (% 6,29),
- eğitim (% 6,24) artışın yüksek olduğu diğer harcama gruplarıdır.

TÜKETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ - EYLÜL 2011

Tüketici Fiyatları Endeksi Yıllık Değişim Oranları (%)

EKİM 2011 – SAYI 16

Kaynak: TÜİK, 2011a.

TÜKETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ - EYLÜL 2011

- ❑ Ana harcama grupları itibariyle bir ay önceye göre en yüksek artış **% 2,78 ile çeşitli mal ve hizmetler grubunda gerçekleşmiştir.**

Eylül ayında endekste yer alan gruplardan;

- ulaşırmada % 1,92,
- eğitimde % 1,79,
- lokanta ve otellerde % 1,10,
- gıda ve alkolsüz içeceklerde % 0,99,
- ev eşyasında % 0,92,
- konutta % 0,63 artış,
- giyim ve ayakkabıda % -3,24 düşüş gerçekleşmiştir.

ÜRETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ - EYLÜL 2011

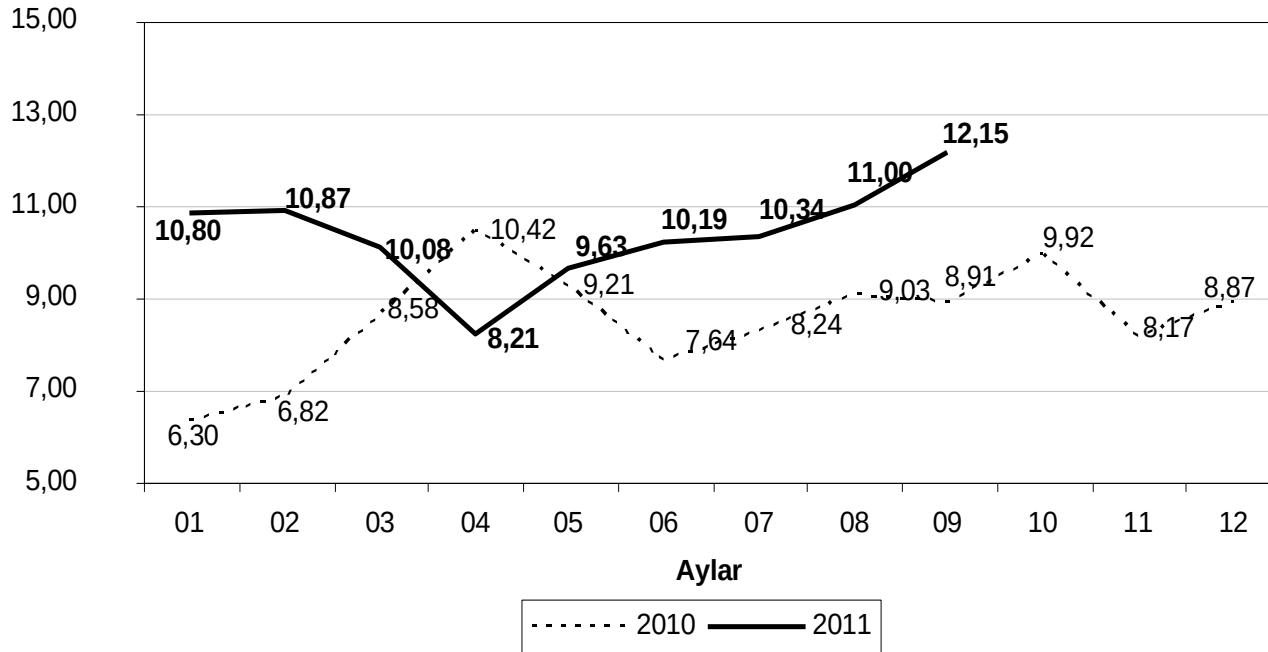
- ❑ ÜFE'de aylık değişim % 1,55 olarak gerçekleşti.
 - 2011 yılı Eylül ayında 2003 Temel Yıllı Üretici Fiyatları Endeksi'nde bir önceki aya göre % 1,55, bir önceki yılın Aralık ayına göre % 9,72, bir önceki yılın aynı ayına göre % 12,15 ve on iki aylık ortalamalara göre % 10,03 artış gerçekleşmiştir.
- ❑ Aylık değişim tarım sektöründe % 0,80, sanayi sektöründe % 1,69 olarak gerçekleşti.
 - Tarım sektörü endeksinde, bir önceki yılın Aralık ayına göre % -2,26, bir önceki yılın aynı ayına göre % -2,00 düşüş ve on iki aylık ortalamalara göre % 9,14 artış gerçekleşmiştir.
 - Sanayi sektörü endeksinde ise bir önceki yılın Aralık ayına göre % 12,26, bir önceki yılın aynı ayına göre % 15,23 ve on iki aylık ortalamalara göre % 10,19 artış gerçekleşmiştir.
- ❑ ÜFE sonuçları sanayinin alt sektörleri bazında değerlendirildiğinde en yüksek aylık artış % 4,27 ile büro makineleri imalatı alt sektöründe gerçekleşti.
 - Sanayinin üç sektöründen, elektrik, gaz ve su sektöründe % 2,90, imalat sanayi sektöründe % 1,57, madencilik ve taşocakçılığı sektöründe % 1,42 artış gerçekleşmiştir.

Kaynak: TÜİK, 2011b.

ÜRETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ - EYLÜL 2011

Üretici Fiyatları Endeksi Yıllık Değişim Oranları (%)

EKİM 2011 – SAYI 16

Kaynak: TÜİK, 2011b.

ÜRETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ - EYLÜL 2011

Bir önceki aya göre endekslerin **en fazla artış** gösterdiği alt sektörler,

- büro makineleri imalatı (% 4,27),
- iletişim teçhizatı imalatı (% 3,68),
- elektrik, gaz üretimi ve dağıtımı (% 3,19),
- taşocakçılığı ve diğer madencilik ürünleri (% 2,89),
- ağaç ve mantar ürünleri imalatı (% 2,55),
- gıda ürünleri ve içecek imalatı (% 2,37),
- motorlu kara taşıtları imalatı (% 2,37) alt sektörleridir.

Buna karşılık

- metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı (% -0,05),
- kimyasal ürünlerin imalatı (% 0,13),
- maden kömürü ve linyit (% 0,31) bir ay önceye göre endekslerin en fazla gerilediği alt sektörler olmuştur.

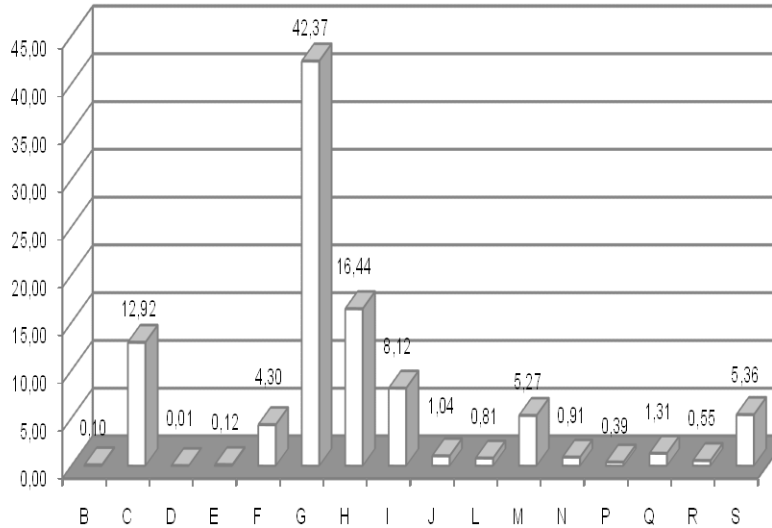
Kaynak: TÜİK, 2011b.

YILLIK SANAYİ VE HİZMET İSTATİSTİKLERİ, 2009

- Yıllık Sanayi ve Hizmet İstatistikleri araştırması geçici sonuçlarına göre 2009 yılında 2.483.300 girişim faaliyet göstermiştir.
- NACE Rev. 2'ye göre 2009 yılında faal olan girişimlerden % 42,37'si Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı; % 16,44'ü Ulaştırma ve Depolama; % 12,92'si İmalat Sanayi sektörlerinde faaliyet göstermişlerdir.

Grafik 1: Girişim sayılarının sektörlere göre oransal dağılımı, 2009

NACE Rev. 2

B - Madencilik ve taş ocaklığı

C - İmalat

D - Elektrik, gaz, buhar üretimi ve dağıtım

E - Su temini, kanalizasyon, atık yönetimi

F - İnşaat

G - Toptan ve perakende ticaret

H - Ulaştırma ve depolama

I - Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri

J - Bilgi ve iletişim

L - Gayrimenkul faaliyetleri

M - Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler

N - Kırt ve destek hizmet faaliyetleri

P - Eğitim

Q - İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri

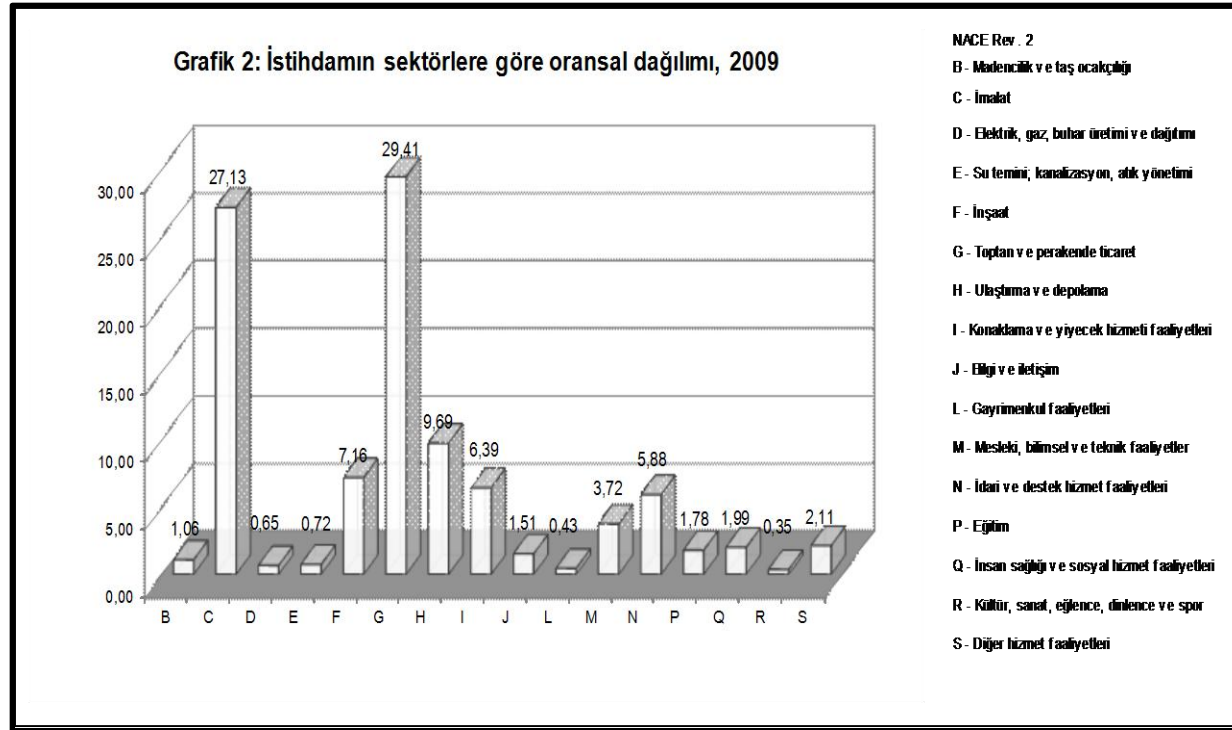
R - Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor

S - Diğer hizmet faaliyetleri

Kaynak: TÜİK, 2011c.

YILLIK SANAYİ VE HİZMET İSTATİSTİKLERİ, 2009

- Sanayi ve Hizmet sektörlerinde toplam istihdam 2009 yılında 9.526.769 kişi olmuştur.
- NACE Rev. 2'ye göre 2009 yılındaki istihdamın % 29,41'i Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı; % 27,13'ü İmalat Sanayi; % 9,69'u Ulaştırma ve Depolama sektöründe yer almaktadır.

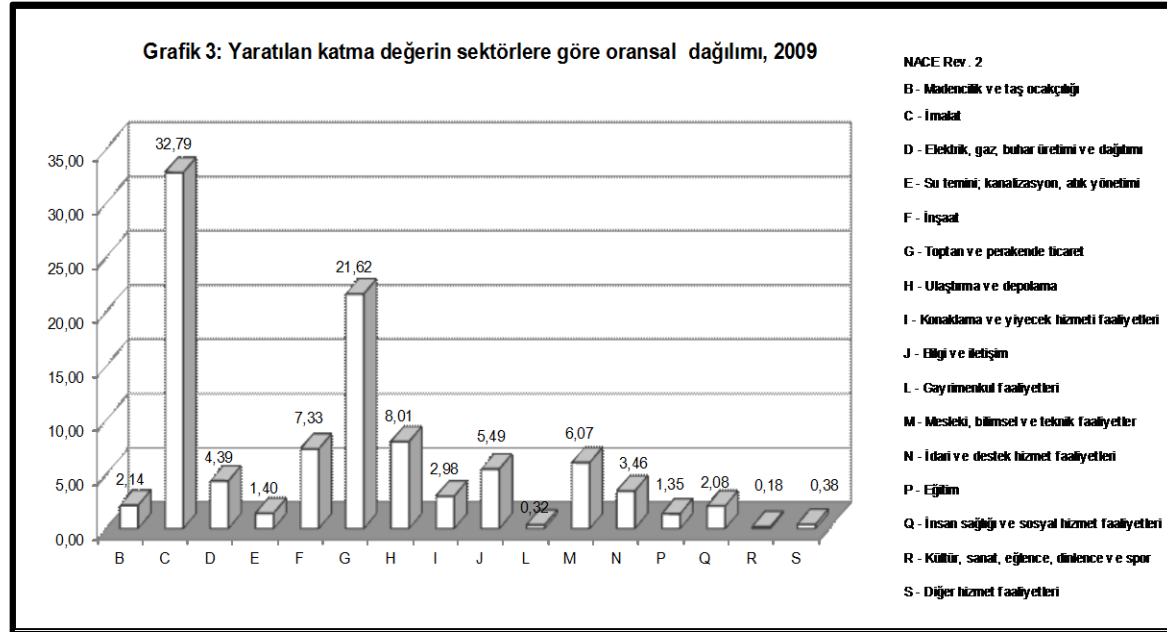

Kaynak: TÜİK, 2011c.

YILLIK SANAYİ VE HİZMET İSTATİSTİKLERİ, 2009

❑ Faktör maliyetiyle katma değer 2009 yılında 258.386.157.884 TL olmuştur.

- NACE Rev. 2'ye göre 2009 yılında yaratılan toplam katma değer % 48,05'i sanayi ve inşaat (B-F); % 51,95'i hizmetler (G-S) sektöründe yaratılmıştır.
- 2009 yılında yaratılan faktör maliyetiyle katma değere göre imalat sanayi % 32,79 payla ilk sırada yer almaktadır. Bunu sırasıyla % 21,62 ile Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı ve % 8,01 ile Ulaştırma ve depolama sektörü izlemektedir.

Kaynak: TÜİK, 2011c.

DIŞ TİCARET ENDEKSLERİ - AĞUSTOS 2011

□ Birim değer endeksleri arttı.

- Geçici dış ticaret verilerinden hesaplanan 2003=100 temel yıllık dış ticaret endekslerine göre; 2011 yılı Ağustos ayında bir önceki yılın aynı ayına göre, ihracat birim değer endeksi % 15,9, ithalat birim değer endeksi % 20,5 oranında arttı.
- İlgili ayda ihracat birim değer endeksi, bir önceki yılın aynı ayına göre tarım ve ormancılıkta % 10,5, balıkçılıkta % 19,3, madencilik ve taşocakçılığında % 10 ve imalat sanayiinde % 16,3 arttı.
- İthalat birim değer endeksi geçen yılın aynı ayına göre, tarım ve ormancılıkta % 42,4, madencilik ve taşocakçılığında % 28,7, imalat sanayiinde % 17,3 artış gösterdi.

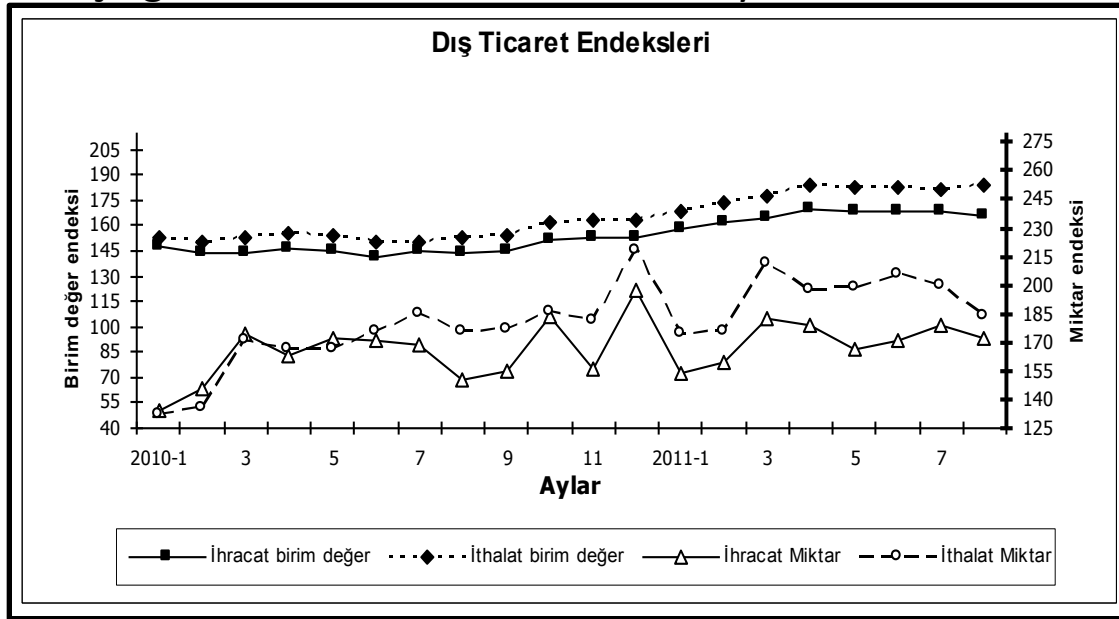
DIŞ TİCARET ENDEKSLERİ - AĞUSTOS 2011

❑ İhracat miktar endeksi % 14,1 arttı.

- İhracat miktar endeksi ana sektörler itibariyle, geçen yılın aynı ayına göre, balıkçılıkta % 11,5, imalat sanayiinde % 15,6 arttı, tarım ve ormancılıkta % 14,4 azaldı. Madencilik ve taşocakçılığında ise bir değişiklik göstermedi.

❑ İthalat miktar endeksi % 4,9 arttı.

- Aynı ayda, ithalat miktar endeksi tarım ve ormancılıkta % 14,9, madencilik ve taşocakçılığında % 6,2 azaldı, imalat sanayiinde % 8,6 arttı.

Kaynak: TÜİK, 2011d.

KIRMIZI ET ÜRETİM İSTATİSTİKLERİ - AĞUSTOS 2011

❑ Toplam kırmızı et üretimi 55 389 ton

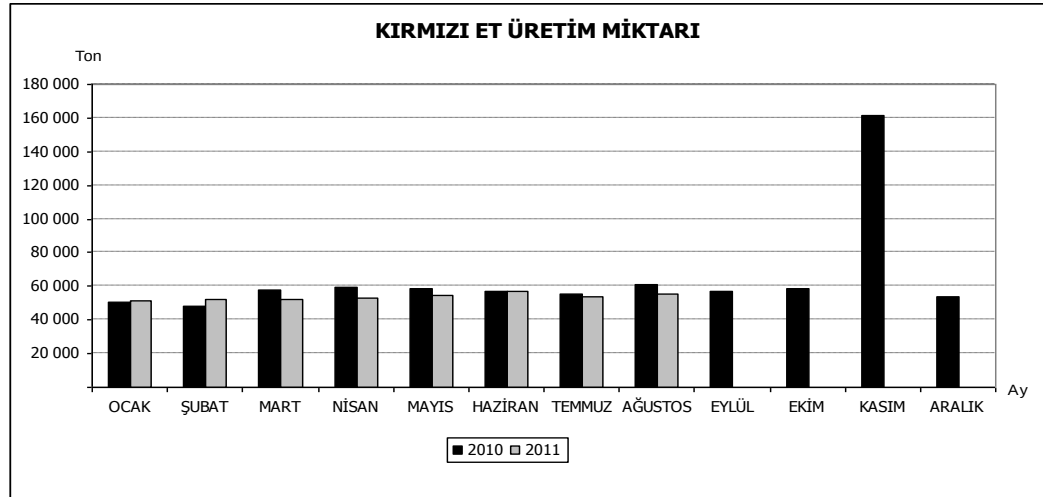
- Toplam kırmızı et üretimi, bir önceki aya göre % 2,2 oranında artarken, bir önceki yılın aynı ayına göre % 9,1 oranında azaldı.

❑ Sığır eti üretimi 47 679 ton

- Sığır eti üretimi, bir önceki aya göre % 14,3 oranında artarken, bir önceki yılın aynı ayına göre % 1,9 oranında azaldı.

❑ Koyun eti üretimi 6 381 ton

- Koyun eti üretimi, bir önceki aya göre % 35,5 oranında azalırken, bir önceki yılın aynı ayına göre % 38,0 oranında azaldı.

Kaynak: TÜİK, 2011e.

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ - AĞUSTOS 2011

□ Sanayi üretimi yüzde 3.8 arttı.

- 2011 yılı Ağustos ayında 2005=100 temel yıllık *sanayi üretim* endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre % 3,8 artmıştır.
- Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, 2011 yılı Ağustos ayında bir önceki yılın aynı ayına göre; ***madencilik ve taşocakçılığı*** sektörü endeksi % 4,0 azalmış, ***imalat sanayi*** sektörü endeksi % 4,9 artmış ve ***elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı*** sektörü endeksi % 0,4 azalmıştır.
- Takvim etkisinden arındırılmış endeks 2011 Ağustos ayında bir önceki yılın aynı ayına göre % 3,8 artmış, mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış sanayi üretim endeksi ise bir önceki aya göre % 2,6 azalış göstermiştir.

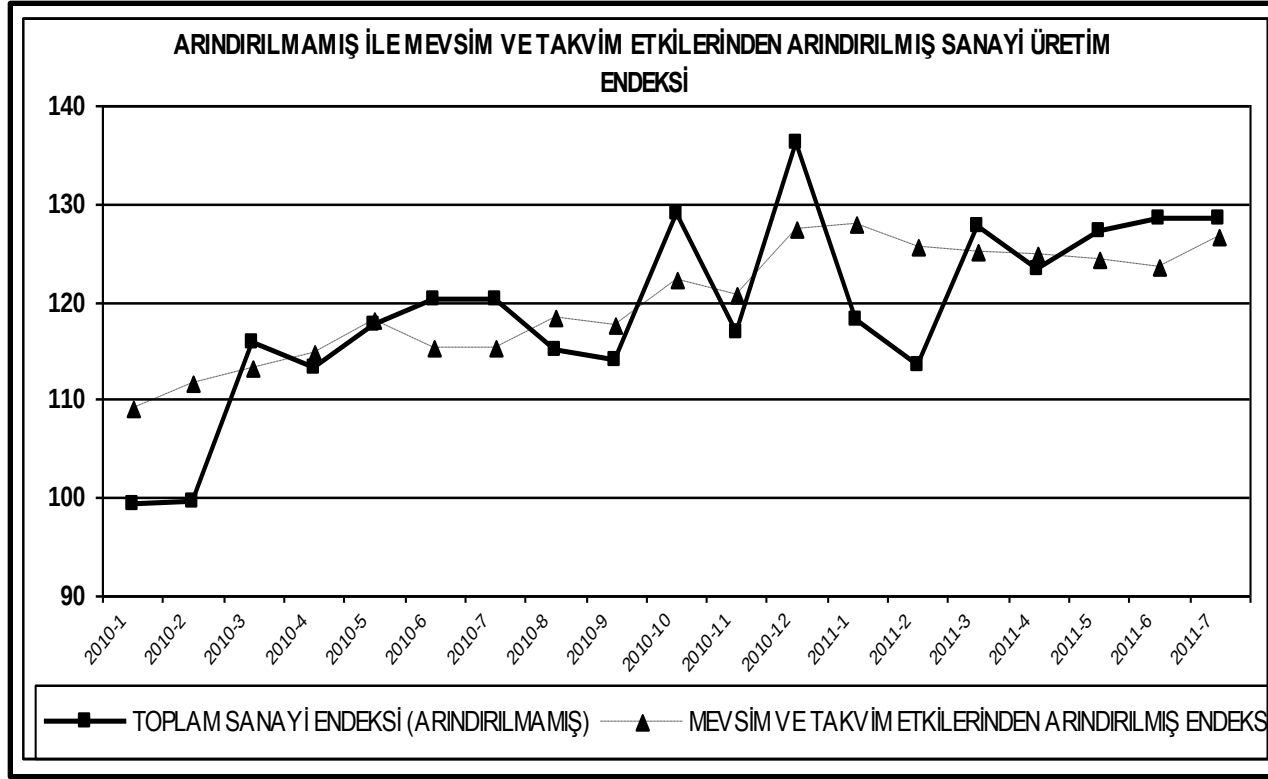
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ - AĞUSTOS 2011

Ağustos 2011 (2005=100)	Arındırılmamış			Takvim Etkisinden Arındırılmış		Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış	
SEKTÖR	Endeks	Değişim (Yıllık)	Değişim (Aylık)	Endeks	Değişim (Yıllık)	Endeks	Değişim (Aylık)
Toplam Sanayi	119,3	3,8	-7,1	119,7	3,8	123,1	-2,6
Madencilik ve Taşocakçılığı	145,0	-4,0	-3,7	148,9	0,0	127,5	-2,4
İmalat Sanayi	114,3	4,9	-8,0	114,7	4,9	121,0	-2,3
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Ürt. ve Dağıtım	151,5	-0,4	-2,0	151,5	-0,4	137,7	-0,8

EKİM 2011 – SAYI 16

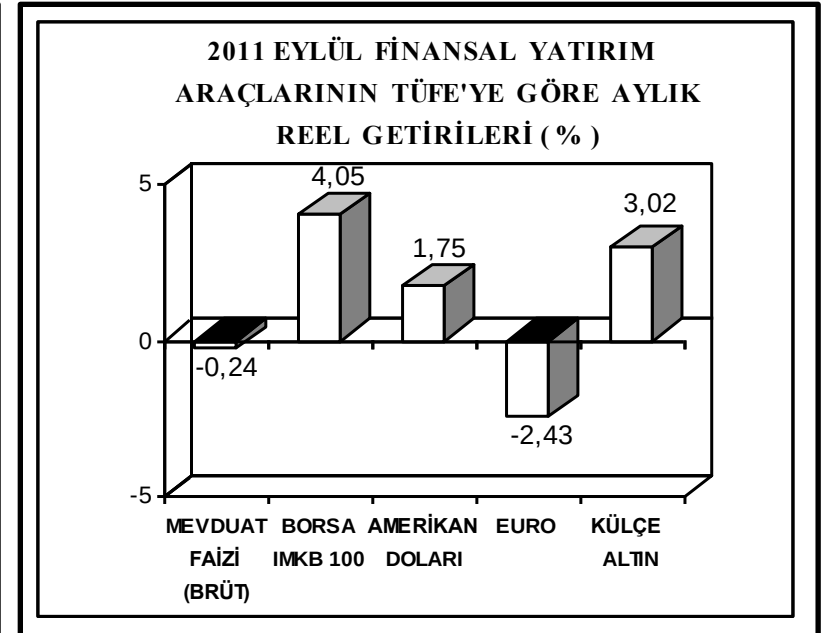
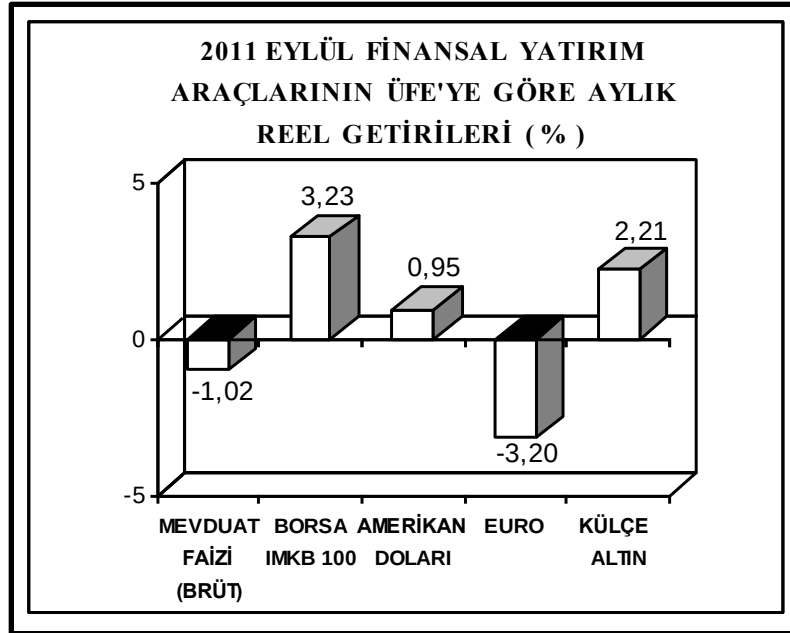
Kaynak: TÜİK, 2011f.

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ - AĞUSTOS 2011

FİNANSAL YATIRIM ARAÇLARININ REEL GETİRİ ORANLARI - EYLÜL 2011

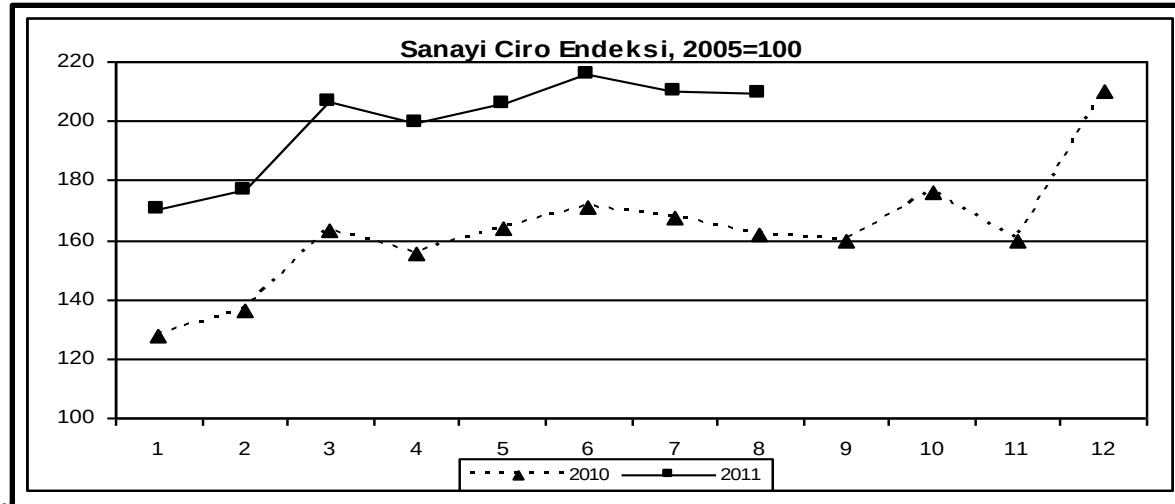
- ❑ 2011 Eylül ayında bir önceki aya göre en yüksek reel getiri TÜFE ile indirildiğinde İMKB 100 Endeksi'nde gerçekleşti.
- 2011 Eylül ayında en yüksek reel getiri, ÜFE ile indirildiğinde % 3,23, TÜFE ile indirildiğinde ise % 4,05 oranlarıyla İMKB 100 Endeksi'nde gerçekleşmiştir.
- Yatırım araçlarının Eylül ayında yatırımcısına reel getirileri aşağıdaki grafiklerde gösterilmiştir.

Kaynak: TÜİK, 2011g.

SANAYİ CİRO VE SİPARİŞ ENDEKSLERİ, AĞUSTOS 2011

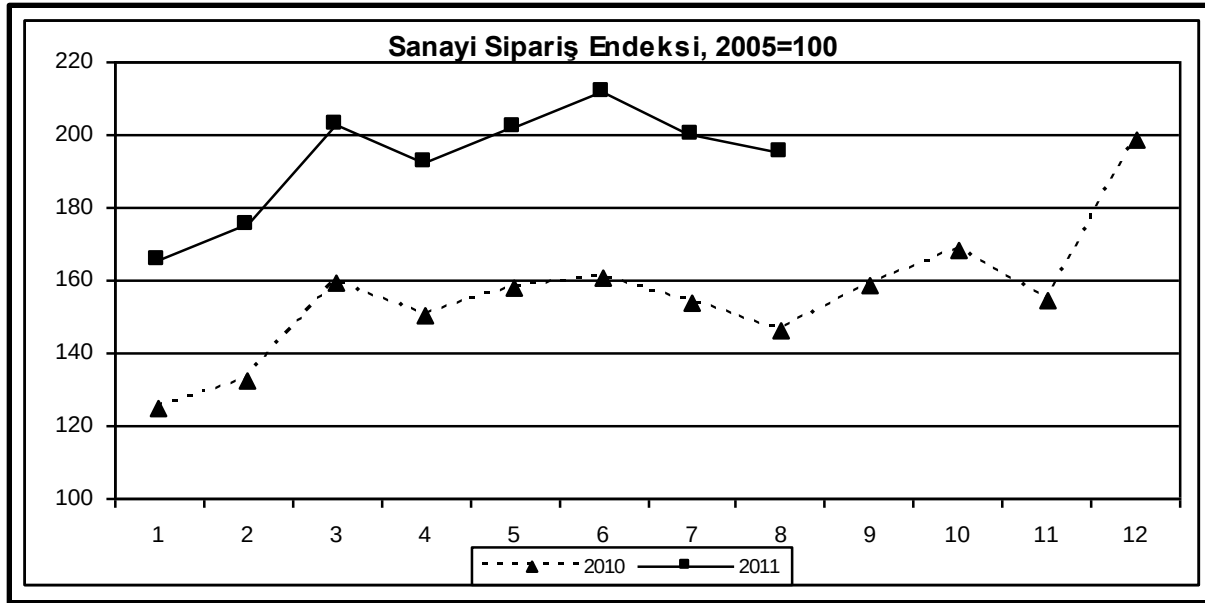
- ❑ **Sanayi Ciro Endeksi, 2011 yılı Ağustos ayında yüzde 29,4 arttı.**
 - Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, 2011 yılı Ağustos ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre; **Madencilik** ve **Taşocakçılığı** endeksi % 27,8; **İmalat Sanayi** endeksi ise % 29,4 artmıştır.
- ❑ **Ana sanayi grupları sınıflamasına göre 2011 yılı Ağustos ayında en yüksek artış Enerji’de görülmüştür.**
- **İmalat sanayi** alt sektörlerinin 2011 yılı Ağustos ayında 2010 yılı aynı ayına göre yüzde değişim oranları incelendiğinde, en yüksek artış oranının % 57,4 ile Kok Kömürü ve Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri İmalatında gerçekleştiği görülmektedir. Bunu % 45,9 ile Ana Metal Sanayii takip etmektedir.

Kaynak: TÜİK, 2011h.

SANAYİ CİRO VE SİPARİŞ ENDEKSLERİ, AĞUSTOS 2011

- ❑ Sanayi Sipariş Endeksi Ağustos ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 33,3 artmıştır.
- ❑ Ana sanayi grupları sınıflamasına göre 2011 yılı Ağustos ayında en yüksek artış Sermaye Malı İmalatı'nda görülmüştür.
- ❑ İmalat sanayi alt gruplarında en yüksek artış % 49,2 ile Diğer Ulaşım Araçlarının İmalatında gerçekleştiği görülmektedir. Bunu, % 44,2 ile Motorlu Kara Taşıtı, Treyler (römork) ve Yarı Treyler (yarı römork) İmalatı takip etmektedir.

Kaynak: TÜİK, 2011h.

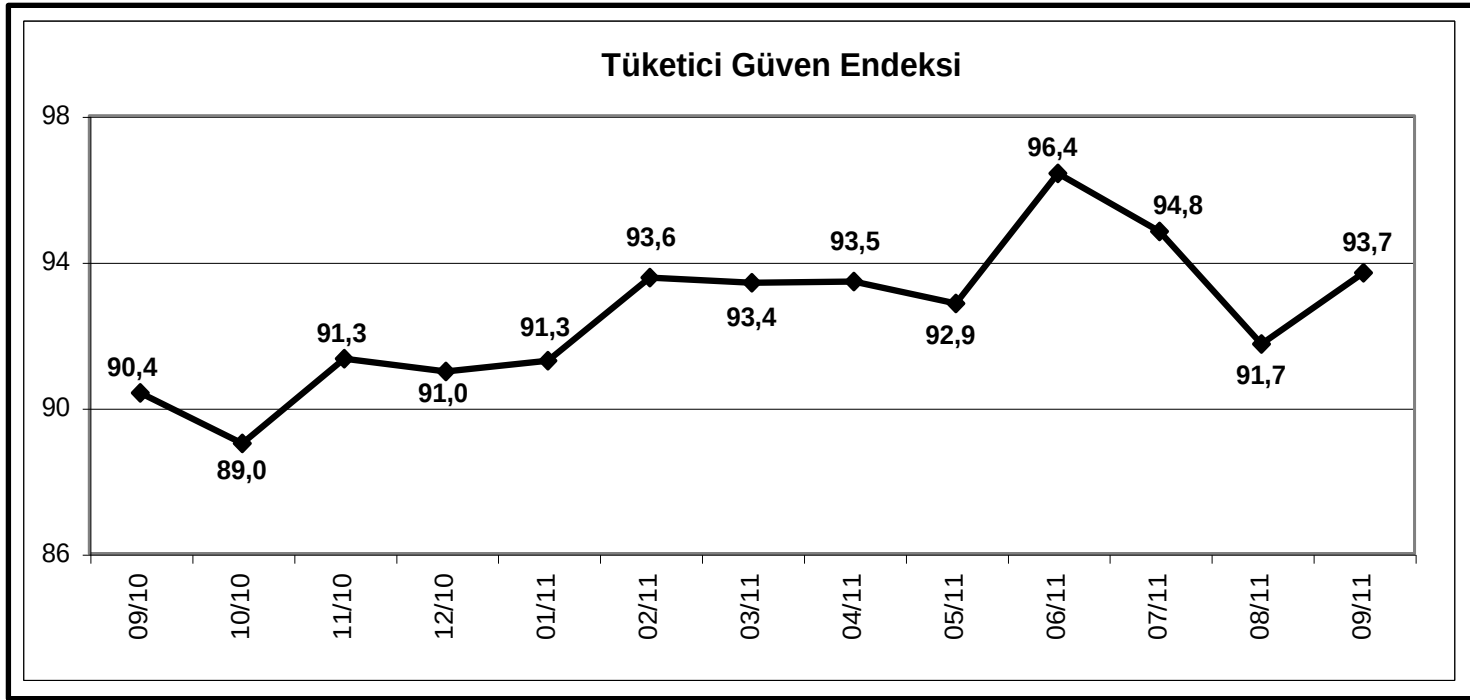
TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ - EYLÜL 2011

□ 2011 Eylül ayında Tüketici güveni arttı.

- 2011 Eylül ayında Tüketici Güven Endeksi, bir önceki aya göre **% 2,1** oranında arttı; Ağustos ayında 91,7 olan endeks Eylül ayında 93,7 değerine yükseldi.
- ***Tüketici Güven endeksindeki artış***, tüketicilerin mevcut ve gelecek dönem satın alma gücü, gelecek dönem genel ekonomik durum, gelecek dönem iş bulma olanakları ile mevcut dönemin dayanıklı tüketim malı satın almak için uygunluğu durumlarına ait değerlendirmelerinin iyileşmesinden kaynaklanmaktadır.

Kaynak: TÜİK, 2011.

TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ - EYLÜL 2011

EKİM 2011 – SAYI 16

Kaynak: TÜİK, 2011.

HANEHALKI İŞGÜCÜ ARAŞTIRMASI 2011 TEMMUZ DÖNEMİ SONUÇLARI

- ❑ Temmuz 2011 döneminde kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus geçen yılın aynı dönemine göre **1 milyon 63 bin kişi** artmıştır.
 - 2011 yılı Temmuz döneminde, Türkiye'de **kurumsal olmayan nüfus** bir önceki yılın aynı dönemine göre 1 milyon 49 bin kişilik bir artış ile 72 milyon 421 bin kişiye, **kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus** ise 1 milyon 63 bin kişi artarak 53 milyon 635 bin kişiye ulaşmıştır.
- ❑ Temmuz 2011 döneminde işgücüne katılma oranı **% 51,2'dir**.
 - İşgücüne katılma oranı, bir önceki yılın aynı dönemine göre 1,2 puanlık artışla % 51,2 olarak gerçekleşmiştir.
- ❑ Tarım dışı **1 milyon 54 bin kişi** artmıştır.
 - 2011 Temmuz döneminde istihdam edilenlerin sayısı, geçen yılın aynı dönemine göre 1 milyon 475 bin kişi artarak 24 milyon 953 bin kişiye yükselmiştir. Bu dönemde, tarım sektöründe çalışan sayısı **421 bin kişi**, tarım dışı sektörlerde çalışan sayısı **1 milyon 54 bin kişi** artmıştır.

HANEHALKI İŞGÜCÜ ARAŞTIRMASI 2011 TEMMUZ DÖNEMİ SONUÇLARI

❑ İstihdamın yapısı

- Bu dönemde istihdam edilenlerin % 26,9'u tarım, % 18,9'u sanayi, % 7,5'i inşaat, % 46,7'si ise hizmetler sektöründedir.
- İstihdam edilenlerin;
 - % 70,6'sı erkek nüfustur. % 59,5'i lise altı eğitimlidir.
 - % 61,2'si ücretli, maaşlı veya yevmiyeli, % 23,8'i kendi hesabına veya işveren,
 - % 15'i ise ücretsiz aile işçisidir. % 59,7'si 10 kişiden az çalışanı olan işyerlerinde çalışmaktadır.

❑ İşsizlik oranı % 9,1'dir.

- İşsiz sayısı geçen yılın aynı dönemine 273 bin kişi azalarak 2 milyon 509 bin kişiye düşmüştür. İşsizlik oranı ise 1,5 puanlık azalış ile % 9,1 seviyesinde gerçekleşmiştir. Kentsel yerlerde işsizlik oranı 1,7 puanlık azalışla % 11,5, kırsal yerlerde ise 0,8 puanlık azalışla % 4,7 olmuştur.

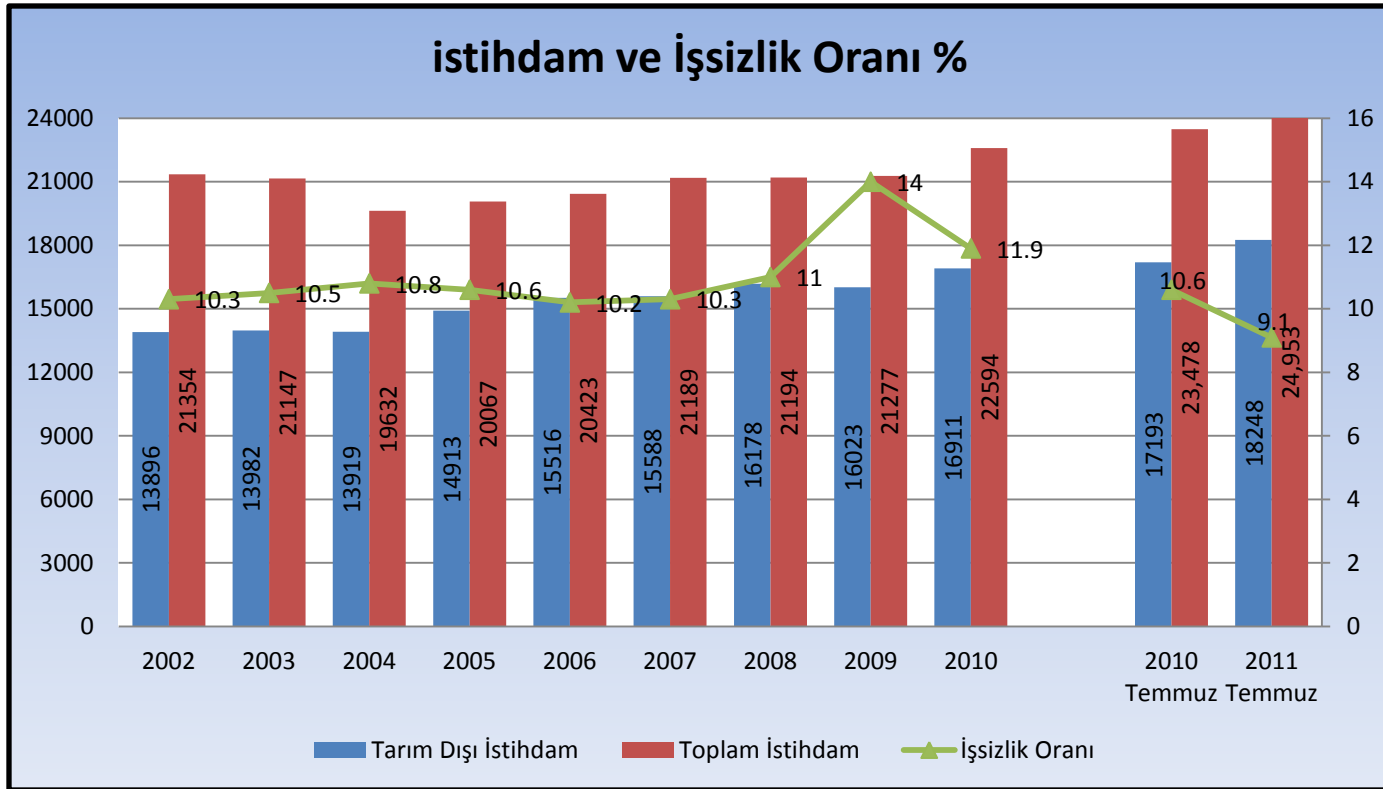
❑ İşgücü dışında olanların % 50,8'i daha önce bir işte çalışmıştır.

- Bu dönemde işgücü dışında olup, daha önce bir işte çalışanların % 14,4'ü "tarım", % 11'i "sanayi", % 2,7'si "inşaat", % 20,1'i "hizmetler" sektöründe çalışmış, % 51,7'si ise 8 yıldan önce işinden ayrılmıştır.

Kaynak: TİM,2011i.

HANEHALKI İŞGÜCÜ ARAŞTIRMASI 2011 TEMMUZ DÖNEMİ SONUÇLARI

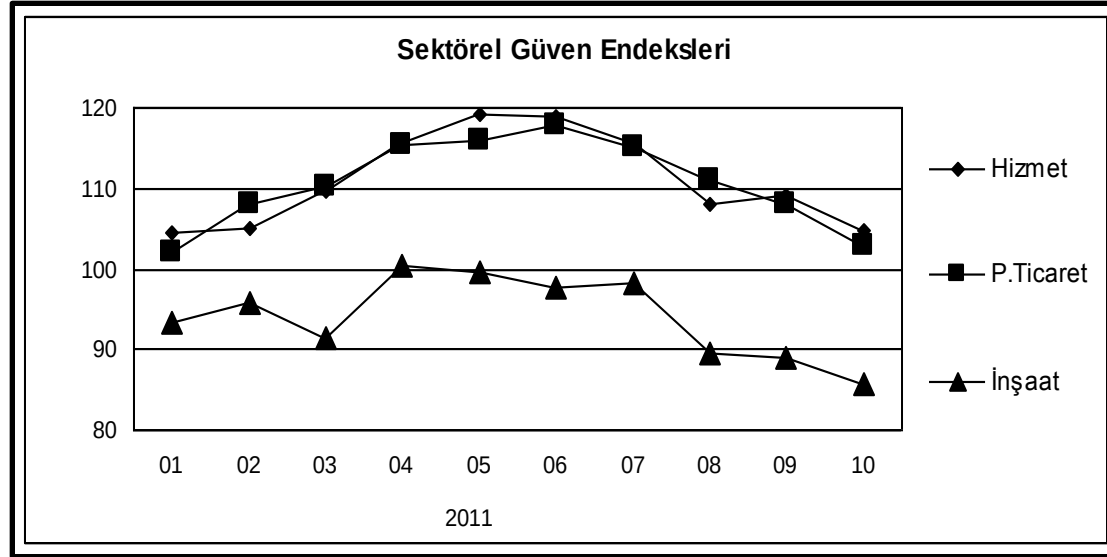
EKİM 2011 – SAYI 16

Kaynak: TİM, 2011i.

SEKTÖREL GÜVEN ENDEKSLERİ - EKİM 2011

- ❑ 2011 Ekim ayında hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörü güven endeksleri azaldı

- **Hizmet Sektörü Güven Endeksindeki düşüş**, son üç ayda iş durumu, son üç ayda ve gelecek üç ayda hizmetlere olan talep;
- **Perakende Ticaret Sektörü Güven Endeksindeki düşüş**, son üç ayda ve gelecek üç ayda iş hacmi (satışlar) ve mevcut mal stok seviyesi;
- **İnşaat Sektörü Güven Endeksindeki düşüş** ise, gelecek üç ayda toplam çalışan sayısı değerlendirmelerinin kötüleşmesinden kaynaklanmaktadır.

Kaynak: TÜİK, 2011j.

TURİZM İSTATİSTİKLERİ - 2011 YILI III. DÖNEM

- ❑ **Turizm geliri geçen yılın aynı dönemine göre % 8,9 arttı.**
 - Temmuz, Ağustos ve Eylül aylarından oluşan III. Dönemde turizm geliri, geçen yılın aynı dönemine göre % 8,9 artarak 9 339 028 541 \$ oldu. Turizm gelirinin % 78'i yabancı ziyaretçilerden, % 22'si ise yurt dışında ikamet eden vatandaş ziyaretçilerden elde edilmiştir.
 - Ziyaretçiler, seyahatlerini kişisel veya paket tur ile gerçekleştirmektedir. Bu dönemde yapılan harcamaların 7 185 082 374 \$'ını kişisel, 2 153 946 167 \$'ını ise paket tur oluşturmaktadır.
- 2011 III. dönemde **kişi başına ortalama harcama** 623 \$'dır. Bu dönemde yabancıların ortalama harcaması 568 \$, yurtdışında ikamet eden vatandaş ziyaretçilerin ortalama harcaması ise 947 \$'dır.
- ❑ **Ziyaretçi sayısı geçen yılın aynı dönemine göre % 8,1 arttı.**
 - 2011 yılı III. Dönemde ülkemizden çıkış yapan ziyaretçi sayısı 14 991 270 kişidir. Bunun 12 819 786 kişisini yabancı, 2 171 484 kişisini ise yurt dışında ikamet eden vatandaşlar oluşturmaktadır.

Kaynak: TÜİK, 2011I.

TURİZM İSTATİSTİKLERİ - 2011 YILI III. DÖNEM

- ❑ **Turizm gideri geçen yılın aynı dönemine göre % 20 azaldı.**
 - Yurtiçinde ikamet edip başka ülkeleri ziyaret eden vatandaşlarımızın harcamalarından oluşan turizm gideri, geçen yılın aynı dönemine göre % 20 azalarak 1 044 887 999 \$ olmuştur. Bunun 989 950 724 \$'ı kişisel, 54 937 275 \$'ı ise paket tur harcamalarıdır. Yurt dışını ziyaret eden 1 465 601 vatandaşın kişi başı ortalama harcaması 713 \$'dır.
- ❑ **Dönemsel turizm geliri ve gideri, 2010-2011**

Yıl / Dönem	Turizm geliri (\$)	Çıkış yapan ziyaretçi sayısı	Kişi başı ortalama harcama (\$)	Turizm gideri (\$)	Yurtiçi ikametli vatandaş sayısı	Kişi başı ortalama harcama (\$)
2010 III. Dönem	8 574 889 686	13 861 776	619	1 305 900 206	1 837 126	711
2010 Yıllık	20 806 708 444	33 027 943	630	4 825 214 101	6 557 233	736
2011 I. Dönem	3 100 270 170	4 398 235	705	1 196 797 473	1 646 577	727
2011 II. Dönem	5 372 189 266	9 338 076	575	1 325 688 593	1 885 979	703
2011 III. Dönem	9 339 028 541	14 991 270	623	1 044 887 999	1 465 601	713

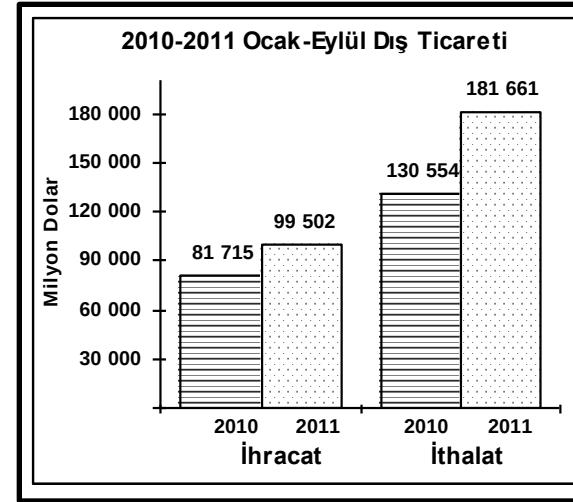
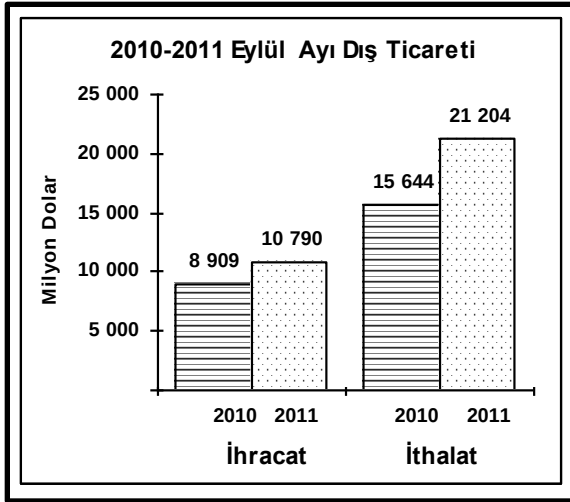
Kaynak: TÜİK, 2011.

DIŞ TİCARET İSTATİSTİKLERİ EYLÜL 2011

□ 2011 Eylül ayında ithalat % 35,5 arttı

- 2011 yılı Eylül ayında, 2010 yılının aynı ayına göre ihracat % 21,1 artarak 10 790 milyon dolar, ithalat % 35,5 artarak 21 204 milyon dolar olarak gerçekleşti. Aynı dönemde dış ticaret açığı 6 735 milyon dolardan, 10 414 milyon dolara ulaştı.
- 2010 Eylül ayında % 57 olan ihracatın ithalatı karşılama oranı, 2011 Eylül ayında % 50,9'a geriledi.

Kaynak: TÜİK, 2011m.

DIŞ TİCARET İSTATİSTİKLERİ EYLÜL 2011

❑ En çok ihracat Almanya'ya

- Bu ülkeye yapılan ihracat 2010 Eylül ayına göre % 8,3 artarak 1 085 milyon dolar olurken, Almanya'yı sırasıyla Irak (766 milyon dolar), İngiltere (651 milyon dolar), İtalya (582 milyon dolar) ve Fransa (552 milyon dolar) takip etti.
- Rusya Federasyonu ithalatta ilk sırada yer aldı. Bu ülkeden yapılan ithalat %37,3 artarak 2 191 milyon dolar olarak gerçekleşti. Rusya Federasyonu'nu sırasıyla Çin (1 918 milyon dolar) ve Almanya (1 882 milyon dolar) izledi.

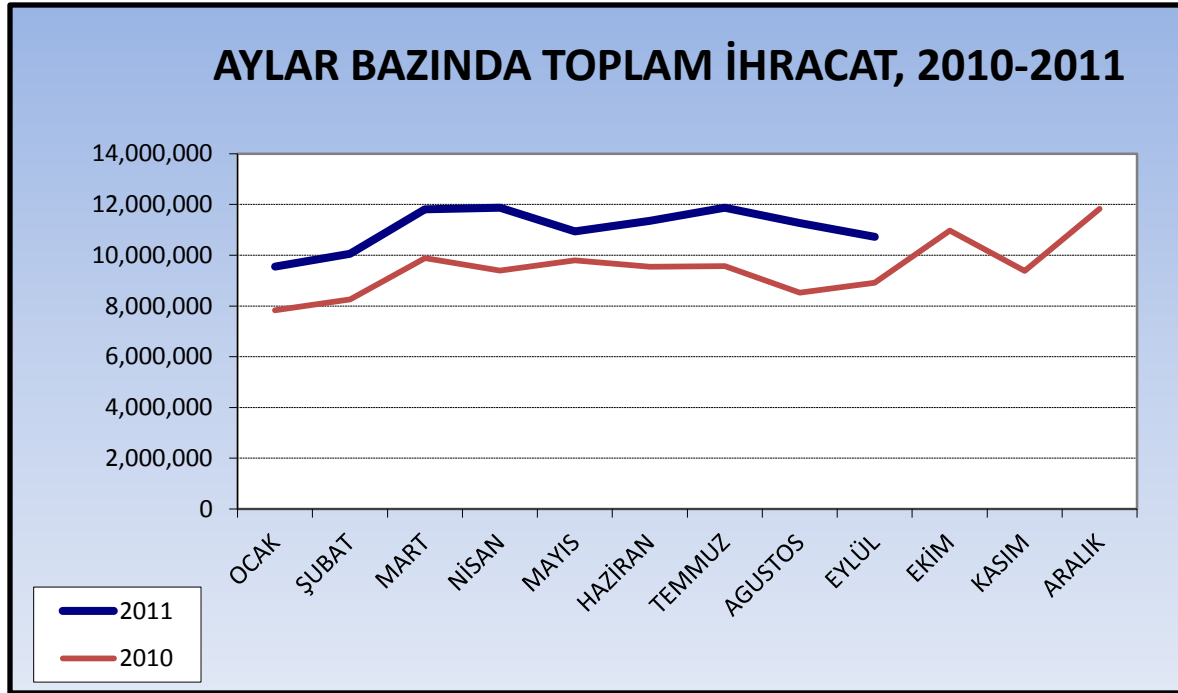
❑ İhracatta Motorlu Kara Taşıtları ilk sırada

- 2011 Eylül ayında fasıllar düzeyinde en büyük ihracat kalemi, “*motorlu kara taşıtları ve aksam parçaları*” (1 251 milyon dolar) olurken; bu faslı “*demir ve çelik*” (914 milyon dolar), “*kazanlar, makina ve cihazlar, aletler ve bunların aksam-parçaları*” (905 milyon dolar), “*elektrikli makina ve cihazlar, bunların aksam-parçaları*” (798 milyon dolar) ve “*örme giyim eşyası ve aksesuarları*” (562 milyon dolar) izledi.

İHRACAT – EYLÜL 2011

AYLAR BAZINDA TOPLAM İHRACAT, 2010-2011

EKİM 2011 – SAYI 16

Kaynak: TİM, 2011a.

İHRACAT – EYLÜL 2011

İHRACATIMIZDA İLK 20 ÜLKE, (Bin \$)

	ÜLKE	İHRACAT	PAY, %
1	ALMANYA	1,086,780.56	10.13
2	IRAK	748,853.54	6.98
3	BİRLEŞİK KRALLIK	623,259.18	5.81
4	İTALYA	614,988.86	5.74
5	FRANSA	562,719.54	5.25
6	RUSYA FEDERASYONU	455,027.23	4.24
7	ABD	353,196.42	3.29
8	İSPANYA	306,033.37	2.85
9	MISIR	261,559.68	2.44
10	İRAN	256,961.46	2.40
11	ROMANYA	247,425.79	2.31
12	SUUDİ ARABİSTAN	242,127.61	2.26
13	HOLLANDA	240,397.15	2.24
14	İSRAİL	207,327.95	1.93
15	BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	206,186.44	1.92
16	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	202,707.08	1.89
17	BELÇİKA	183,955.97	1.72
18	AZERBAYCAN-NAHÇIVAN	180,643.36	1.68
19	UKRAYNA	155,861.58	1.45
20	TÜRKMENİSTAN	154,262.16	1.44
	İlk 20 Toplam	7,290,275	67.99
	Genel Toplam	10,723,083	100.00

Kaynak: TİM, 2011a.

EYLÜL AYI SEKTÖREL İHRACAT 2010 - 2011 (Bin \$)

SEKTÖRLER	2010	2011
I. TARIM	1,311,582	1,485,816
A. BİTKİSEL ÜRÜNLER	1,008,110	1,089,066
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	310,508	456,053
Yaş Meyve ve Sebze	126,881	119,827
Meyve Sebze Mamulleri	101,699	116,351
Kuru Meyve ve Mamulleri	148,741	154,497
Fındık ve Mamulleri	214,029	166,092
Zeytin ve Zeytinyağı	11,963	13,790
Tütün	90,101	54,636
Kesme Çiçek	4,187	7,819
B. HAYVANSAL ÜRÜNLER	72,571	124,676
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	72,571	124,676
C. AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	230,900	272,074
II. SANAYİ	7,610,452	8,914,172
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	768,801	876,439
Tekstil ve Hammaddeleri	552,456	631,247
Deri ve Deri Mamulleri	113,068	108,447
Halı	103,277	136,746
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAM.	964,447	1,308,090
C. SANAYİ MAMULLERİ	5,877,203	6,729,642
Hazır giyim ve Konfeksiyon	1,132,852	1,112,185
Otomotiv Endüstrisi	1,482,839	1,665,309
Gemi ve Yat	35,170	83,431
Elektrik - Elektronik	812,245	949,752
Makine ve Aksamları	500,040	653,086
Demir ve Demir Dışı Metaller	482,270	587,593
Demir Çelik Ürünleri	1,080,728	1,276,597
Çimento ve Toprak Ürünleri	254,096	278,817
Değerli Maden ve Mücevherat	94,389	118,794
Diğer Sanayi Ürünleri	2,575	4,077
III. MADENCİLİK	289,419	323,095
T O P L A M	9,211,452	10,723,083

Kaynak: TİM, 2011a.

TRC2 BÖLGESİ`NDE (DİYARBAKIR-ŞANLIURFA) EKONOMİK GÖRÜNÜM

TÜKETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ – EYLÜL 2011

- NUTS2 düzeyinde 26 bölge içinde TÜFE'nin aylık bazda **en yüksek artış** gösterdiği bölge **TRA2 (Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan) (% 1,46)** olmuştur.
- **TRC2 (Diyarbakır, Şanlıurfa)** bölgesindeki değişim **% 0,64** olmuştur.
- Aralık ayına göre en yüksek artış **TRA1 (Erzurum, Erzincan, Bayburt) (% 6,73)** bölgesinde,
- Geçen yılın aynı ayına göre en yüksek artış **TRA1 (Erzurum, Erzincan, Bayburt) (% 8,49)** bölgesinde,
- On iki aylık ortalamalara göre en yüksek artış **TRA1 (Erzurum, Erzincan, Bayburt) (% 7,65)** bölgesinde gerçekleşmiştir.

EKİM 2011 – SAYI 16

Kaynak: TÜİK, 2011a.

TÜKETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ - EYLÜL 2011

İstatistiki Bölgelere Göre Tüketici Fiyatları Endeksi ve Değişim Oranı (%) (2003=100)

İstatistiki bölge	Bir önceki aya göre değişim oranı	Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı	On iki aylık ortalamalara göre değişim oranı
	(Eylül 2011)	(Eylül 2011/Aralık 2010)	(Eylül 2011/Eylül 2010)	(01.10.2010-30.09.2011 / 01.10.2009-30.09.2010)
TÜRKİYE	0.75	4.53	6.15	6.00
TRC2	0.64	4.72	7.58	6.87

EKİM 2011 – SAYI 16

Kaynak: TÜİK, 2011a.

KONUT SATIŞ İSTATİSTİKLERİ 2011 II. DÖNEM

- ❑ **2011 yılı ikinci döneminde, 107.308 konut satış sonucu el değiştirmiş ve Türkiye genelinde bir önceki döneme göre % 17,83 oranında artış gerçekleşmiştir.**
- 2011 yılı ikinci döneminde (Nisan-Mayıs-Haziran), konut satışlarında bir önceki döneme göre en yüksek artış % 51,06 oranı ile **Erzurum, Erzincan, Bayburt (TRA1)** bölgesinde gerçekleşmiştir.
- **Diyarbakır, Şanlıurfa (TRC2)** bölgesinde bu dönemde konut satışlarında % **11,7** artış gerçekleşmiştir.
- Aynı dönemde konut satışlarında bölge düzeyinde bir önceki döneme göre azalış gösteren tek bölge ise %-41,32 ile Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan (TRA2) bölgesidir.
- ❑ **Bir önceki yılın aynı dönemine göre % 18,87 oranında artış gerçekleşmiştir.**
- 2011 yılı ikinci döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre konut satışlarında tüm bölgelerde artış gerçekleşmiştir. En çok artış gösteren bölgeler sırasıyla, % **100,44 oranıyla Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan (TRA2)**, % 85,41 oranıyla Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova (TR42), % 54,65 oranıyla Erzurum, Erzincan, Bayburt (TRA1) ve % 53,20 oranıyla Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye (TR63) bölgeleridir.

Kaynak: TÜİK, 2011m.

DİYARBAKIR SEKTÖREL İHRACAT - EYLÜL 2011

Bin \$

Sektörler	Eylül 2010	Eylül 2011
I.TARIM	2,732	4,338
A.BİTKİSEL ÜRÜNLER	2,446	3,722
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	2,409	3,722
Yaş Meyve ve Sebze	0	0
Meyve Sebze Mamulleri	0	0
Kuru Meyve ve Mamulleri	0	0
Fındık ve Mamulleri	19	0
Zeytin ve Zeytinyağı	18	0
Tütün	0	0
Kesme Çiçek	0	0
B.HAYVANSAL ÜRÜNLER	162	468
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	162	468
C.AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	124	148
Ağaç Mamulleri ve Orman Ürünleri	124	148

EKİM 2011 – SAYI 16

Kaynak: TİM,2011b.

DİYARBAKIR SEKTÖREL İHRACAT - EYLÜL 2011

Bin \$

Sektörler	Eylül 2010	Eylül 2011
II.SANAYİ	3,882	2,732
A.TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	1	945
Tekstil ve Hammaddeleri	0	945
Deri ve Deri Mamulleri	1	0
Halı	0	0
B.KİMYEVİ MADDELER VE MAMÜLLERİ	763	1,078
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	763	1,078
C.SANAYİ MAMULLERİ	1,951	1,433
Hazır giyim ve Konfeksiyon	129	1
Taşıt Araçları ve Yan Sanayi	367	122
Elektrik-Elektronik,Makine ve Bilişim	357	558
Makine ve Aksamları	471	123
Demir ve Demir Dışı Metaller	252	116
Demir Çelik Ürünleri	167	176
Çimento ve Toprak Ürünleri	207	337
Değerli Maden ve Mücevherat	1	0
Diğer Sanayi Ürünleri	0	0
III.MADENCİLİK	5,776	5,085
Toplam	11,221	12,880

Kaynak: TİM,2011b.

EKİM 2011 – SAYI 16

ŞANLIURFA SEKTÖREL İHRACAT - EYLÜL 2011

Bin \$

Sektörler	Eylül 2010	Eylül 2011
I.TARIM	2,185	4,275
A.BİTKİSEL ÜRÜNLER	1,342	2,888
Hububat,Bakliyat,Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	929	1,466
Yaş Meyve ve Sebze	51	288
Meyve Sebze Mamulleri	338	1,125
Kuru Meyve ve Mamulleri	0.00	0.00
Fındık ve Mamulleri	0.00	0.00
Zeytin ve Zeytinyağı	0.00	0.00
Tütün	0.00	0.00
Kesme Çiçek	24	9
B.HAYVANSAL ÜRÜNLER	0.00	0.00
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	0.00	0.00
C.AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	843	1,387
Ağaç Mamulleri ve Orman Ürünleri	843	1,387

EKİM 2011 – SAYI 16

Kaynak: TİM,2011b.

ŞANLIURFA SEKTÖREL İHRACAT - EYLÜL 2011

Bin \$

Sektörler	Eylül 2010	Eylül 2011
II.SANAYİ	7,856	10,104
A.TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	579	53
Tekstil ve Hammaddeleri	450	53
Deri ve Deri Mamulleri	129	0
Halı	0	0
B.KİMYEVİ MADDELER VE MAMÜLLERİ	104	707
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	104	707
C.SANAYİ MAMULLERİ	7,173	9,325
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	1,202	153
Taşıt Araçları ve Yan Sanayi	58	0
Elektrik-Elektronik,Makine ve Bilişim	1,145	1,518
Makine ve Aksamları	96	390
Demir ve Demir Dışı Metaller	20	158
Demir Çelik Ürünleri	94	258
Çimento ve Toprak Ürünleri	4,504	6,848
Değerli Maden ve Mücevherat	2	0
Diğer Sanayi Ürünleri	4	0
III.MADENCİLİK	46	19
Toplam	10,038	14,379

EKİM 2011 – SAYI 16

Kaynak: TİM,2011b.

2011 EYLÜL AYINA AİT KURULAN ve KAPANAN ŞİRKET İSTATİSTİKLERİ

Bölge İllerine Göre Dağılım

İL	2011 EYLÜL (BİR AYLIK)									2010 EYLÜL (BİR AYLIK)								
	KURULAN			TASFİYE		KAPANAN				KURULAN			TASFİYE		KAPANAN			
	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.		ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	
DİYARBAKIR	42	1	20	4	1	9	1	1		75	2	28	2	2	7	3	3	
ŞANLIURFA	32	3	39	2	3	2	0	6		46	2	26	2	0	3	0	5	
TÜRKİYE	3,630	49	3,994	704	78	774	135	1,821		3,774	74	3,300	1,605	168	730	139	1,601	

EKİM 2011 – SAYI 16

Kaynak: TOBB,2011.

MOTORLU KARA TAŞITLARI İSTATİSTİKLERİ

AĞUSTOS 2011

İllere göre motorlu kara taşıtları sayısı, Temmuz 2011 Sonu
(Motersuz (römork ve yarı römork) kara taşıtları hariç)

İl	Toplam	Otomobil	Minibüs	Otobüs	Kamyonet	Kamyon	Motosiklet	Özel Amaçlı Taşıt	Traktör
TÜRKİYE	15 812 460	7 955 365	388 360	216 059	2 557 389	727 894	2 486 837	34 480	1 446 076
Diyarbakır	102 886	43 871	6 139	1 124	18 787	6 376	7 881	380	18 328
Şanlıurfa	206 957	79 481	6 132	1 280	19 941	14 789	57 369	397	27 568

EKİM 2011 – SAYI 16

Kaynak:TÜİK,2011k

KAYNAKÇA

- TÜİK (2011a). “Tüketici Fiyatları Endeksi Eylül/2011”, TÜİK Haber Bülteni,Sayı:202, 03.10.2011
- TÜİK (2011b). “Üretici Fiyatları Endeksi Eylül/2011”, TÜİK Haber Bülteni,Sayı:203, 03.10.2011
- TÜİK (2011c). “Yıllık Sanayi ve Hizmet İstatistikleri, 2009”, TÜİK Haber Bülteni,Sayı:204, 05.10.2011
- TÜİK (2011d). “Dış Ticaret Endeksleri Ağustos/2011”, TÜİK Haber Bülteni,Sayı:206, 07.10.2011
- TÜİK (2011e). “Kırmızı Et Üretim istatistikleri Ağustos/2011”, TÜİK Haber Bülteni,Sayı:207, 07.10.2011
- TÜİK (2011f). “Sanayi Üretim Endeksi Ağustos/2011”, TÜİK Haber Bülteni,Sayı:208, 10.10.2011
- TÜİK (2011g). “Finansal Yatırım Araçlarının Reel Getiri Oranları Eylül/2011”, TÜİK Haber Bülteni,Sayı:210, 12.10.2011
- TÜİK (2011h). “Sanayi Ciro ve Sipariş Endeksleri Ağustos/2011”, TÜİK Haber Bülteni,Sayı: 212, 13.10.2011
- TÜİK (2011ı). “Tüketici Güven Endeksi Eylül/2011”, TÜİK Haber Bülteni,Sayı:213, 17.10.2011
- TÜİK (2011i). “Hane Halkı İşgücü İstatistikleri Temmuz/2011”, TÜİK Haber Bülteni,Sayı:214, 17.10.2011
- TÜİK (2011j). “Sektörel Güven Endeksleri 2011 Ekim”, TÜİK Haber Bülteni,Sayı:217, 26.10.2011
- TÜİK (2011k). “Motorlu Kara Taşıtları İstatistikleri Ağustos/2011”, TÜİK Haber Bülteni,Sayı:218, 26.10.2011
- TÜİK (2011l). “Turizm İstatistikleri 2011 III. Dönem”, TÜİK Haber Bülteni,Sayı:219, 27.10.2011
- TÜİK (2011m). “Dış Ticaret İstatistikleri Eylül 2011”, TÜİK Haber Bülteni,Sayı:221, 27.10.2011
- TİM (2011a). “Yıllık İhracat Rakamları”,
http://www.tim.org.tr/index.php?option=com_content&view=article&id=625&Itemid=135, 24.10.2011
- TİM (2011b). “İller Bazında Rakamlar”,
http://www.tim.org.tr/index.php?option=com_content&view=article&id=625&Itemid=135, 24.10.2011
- TOBB (2011). “Kurulan – Kapanan Şirket İstatistikleri”, <http://www.tobb.org.tr/ist/>, 25.10.2011

KARACADAĞ

KALKINMA AJANSI • DEVELOPMENT AGENCY

“Yerel Kalkınmanın Zirvesi”

KARACADAĞ KALKINMA AJANSI
DEVELOPMENT AGENCY